

सादितपालाशादिपात्रचतुष्टयस्य पुरस्ताद्वाघ्रचर्मास्तृणाति ॥ चर्मदेवत्यम् । हे
चर्म त्वं सोमस्य विषिर्दीप्तिरसि भवसि अतस्तवैव तत्सदृशी मे मम विषिः का-
न्तिर्भूयात् यत्र वै सोम इन्द्रमत्यपवत स यत्ततः शार्दूलः समभवत्तेन सोमस्य
विषिरिति श्रुतेः [५.३.५.३.] ॥ का° [१५.५.३.] पार्थानामग्नये स्वाहेति षट् जु-
होति प्रतिमन्त्रम् [१५.५.३४.] पार्थानामिन्द्राय स्वाहेति षट् जुहोति प्रतिमन्त्र-
मिति । पार्थसंज्ञानां द्वादश मन्त्राणां मध्ये अग्नयः इत्यादीनि षट् पार्थान्यभिषेका-
दौ जुहोति इन्द्रायेत्यादि षट् अभिषेकान्ते सकृद्दृष्टाताड्यैः ॥ लिङ्गोक्तानि द्वादश
यज्ञेषु । अङ्गतीत्यग्निः । सुनोति सोमः । सूते सुवति प्रेरयति वा सविता । सरः
शब्दप्रवाहो यस्याः सा सरस्वती । पुष्पाति पूषा । बृहतां साम्नां पतिर्बृहस्पतिः ।
इन्दति ईष्टे इन्द्रः । घुष्यति शब्दं करोति घोषः । श्लोक्यते कीर्त्यते जनैरिति
श्लोकः । अंशयति विभाजयति पुण्यपापे तत्फलदानेनेति अंशः अंश विभाजने
धातुः । भज्यते सेव्यते स भगः । इयर्ति व्याप्नोति विश्वमित्ययमा ॥ एतेभ्यः सुङ्ग-
तमस्तु ॥ ५ ॥

a. पवित्रे स्थो वैल्लव्यौ । b. सवितुर्वः प्रसवेऽत्पुनाम्यहिद्रेण पवि-
त्रेण सूर्यस्य रश्मिभिः । c. अनिभृष्टमसि वाचो बन्धुस्तपोजाः सोमस्य
दात्रमसि स्वाहा राजस्वः ॥ ६ ॥

का° [१५.५.४.] पवित्रे कृत्वा हिरण्यमेनयोः प्रवयतीति । प्रकृतिवत् पवित्रे
स्य इति पवित्रे कृत्वा तयोः स्वर्णं बध्नाति ॥ पवित्रे स्थः व्याख्यातम् [१.१२.] ॥
का° [१५.५.५.] ताभ्यामुत्पुनात्यपः सवितुर्व इति । सहिरण्याभ्यां दर्भपवित्राभ्यां
मैत्रावरुणधिषण्याग्रासादिता औदुम्बरपात्रस्थाः अभिषेकार्था अप उत्पुनाति सवि-
तुरित्यादिना राजस्व इत्यन्तेन मन्त्रेण ॥ अर्द्धदेवत्यम् । सवितुः सर्वप्रेरकस्य परमे-
श्वरस्य प्रसवेऽनुज्ञायां स्थितोऽहम् अहिद्रेण हिद्वरहितेन समीचीनेन पवित्रेण
सूर्यस्य किरणैश्चोत्पुनामि हे आपो वो युष्मान् उत्पवनं करोमि ॥ अनिभृष्टम-
सि । आपोऽत्राभिधियाः अतोऽत्रैकवचनान्ता मन्त्रावयवाः श्रुत्या बहुवचनान्ता
व्याख्याताः अतः श्रुत्यनुसारेण व्याख्यायते हे आपो यूयमनिभृष्टाः स्थ अस्मि पाके